

Інвестиційна привабливість як віддзеркалення здатності компанії генерувати гудвіл

Онищенко С.В., Харківська національна академія міського господарства

Згідно з існуючою на сьогоднішній день в Україні Методикою інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій (далі - Методика), розробленою за ініціативою керівництва Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій (Методика розроблена відповідно до Закону України від 18 вересня 1991 року №1560 "Про інвестиційну діяльність", Указу Президента України від 17 червня 1996 року № 435 "Про утворення Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій" та Положення про реєстр неплатоспроможних підприємств та організацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 1996 року № 1403) *інвестиційна привабливість підприємства* визначається як рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, у тому числі інтегральної оцінки.

Ця методика базується на визначенні інтегральної оцінки інвестиційної привабливості або показника, у якому відтворюються значення інших показників, скоригованих у відповідності до їх вагомості та інших чинників. Показники, що використовуються є добре відомими та задовольняють вимоги міжнародного меморандуму IASC (International Accounting Standards Committee). Одночасно, слід зазначити, що ця методика потребує удосконалення та перерахунку усіх показників за новими формами бухгалтерської звітності підприємств.

Більш інноваційним є підхід, що базується на визначенні гудвілу. При цьому наше розуміння гудвілу співпадає з визначенням цього поняття поданого в Законі "Про оподаткування прибутку підприємств (в редакції Закону України № 283/97-ВР від 22.05.97)" від 28.12.1994 № 334/94-ВР із змінами і доповненнями, внесеними Законами України, а саме як:

Гудвіл - нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між балансовою вартістю активів підприємства та його звичайною вартістю, як цілісного майнового комплексу, що виникає внаслідок використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів (робіт, послуг), нових технологій тощо.

Треба зауважити, що в сучасній обліковій системі, орієнтованій на міжнародні стандарти фінансової звітності IAS-IFRS, гудвіл не вважається власне нематеріальним активом, і розглядається як окремий різновид активу.

В П(С)БО 19 гудвіл визначено як перевищення вартості придбання над часткою покупця в справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів та зобов'язань на дату придбання.

Стосовно цього, суть нашої пропозиції полягає у застосуванні сучасних методів визначення ринкової вартості підприємства як цілісного майнового

комплексу та розрахунку співвідношення між одержаними ринковими показниками вартості та його вартістю за балансом. Чим більше буде це співвідношення від 1, тим більш є інвестиційно привабливим об'єкт інвестування.

Комплексне використання цих підходів надасть можливість більш ефективно характеризувати інвестиційну привабливість підприємств. Перша частина методики характеризує інвестиційну привабливість, посиляючись на минулі досягнення (ретроспективний аналіз звітності), друга частина – оцінює майбутні досягнення, прогнозує успішність діяльності підприємства у майбутньому, його здатність генерувати прибутки.

Крім того, чим більше у галузі підприємств, що здатні генерувати внутрішній гудвіл, тим більш інвестиційно привабливою є ця галузь в цілому.